

# אשרי האיש

החסידות בדרך רבוה"ק זיע"א

בעזרת ה' נעשה ונצליח

יום ו' ערש"ק ח' אייר תשפ"ג

פרשת

אחרי מות קדושים

גליון תקפ"ח

שנה י"ב

## מפי ספרים וסופרים

### וקדושים בכל יום יהללוך סלה

מ"ר"ך מסתובב כאן בסביבה הוא יודע שלא מתכוונים אליו... ישנם תארים, שאתה יודע שלא מתכוונים אליך... אבל ישנם תארים שאתה אומר "אולי זה קשור אליי"... אבל בוודאי ש'קדוש' לא שייך אליך... מה יש לך בעניין של 'קדוש'?! היכן החיבור?

אומר ה'אזור אליהו' חיבור מאוד יפה: בפרשת ציצית, אנחנו אומרים פעמיים ביום: "ועשיתם את כל מצותי והייתם קדושים לאלוקיכם" - אם תקיימו את כל המצוות, אז תהיו קדושים.

מסביר האזור אליהו - אך את יכל לקיים את כל מצוות ה'?! יש מצוות שאתה לא שייך אליהם - מצוות כוהנים, מצוות של לווים, מצוות של נשים... איך תקיים אותם?!

באה התורה ואומרת - "קדושים תהיו...". אתה יודע איך?! "דבר אל כל עדת בני ישראל" - אם כולם יהיו שם... אנשים, נשים וטף, כוהנים לווים וישראלים, אז אני יכל לצוות אותם קדושים תהיו! אם כולם יקיימו את כל המצוות כולם, ע"י מצוות הקהל, אז ממילא קדושים תהיו! כוחנו באחדותינו! (מיוסד עפ"י דרשה שנמסר ע"י רבי שלמה רוזנבלום שליט"א)

"קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוקיכם..." - מצווה זו נאמרה בהקהל כפי שמפרש רש"י. מדוע הקדושה תלויה באחדותם של כל ישראל?! מובא ספר אזור אליהו על אשר אנחנו אומרים שלוש פעמים ביום: "אתה קדוש, ושמוך קדוש, וקדושים בכל יום יהללוך סלה... למי הכוונה וקדושים בכל יום יהללוך סלה? ישנם כמה דעות בדבר: יש אומרים, שהכוונה היא למלאכים, ויש אומרים, שהכוונה היא לבני אדם.

נשאלת השאלה: אם אנחנו אומרים על המלאכים וקדושים בכל יום יהללוך סלה, זה בסדר... אבל שאנחנו אומרים על עצמנו וקדושים בכל יום יהללוך סלה... אז מתאים שנשאל את עצמינו - אנחנו באמת קדושים? על מה אנחנו בדיק מדברים?!

משל למה הדבר דומה: בן-אדם עובר ברחוב, ומישהו קורא "סליחה הרב...", הוא מיד מסתובב... למרות שאין לו שום תואר של רב, אבל הוא אומר: "אולי מישהו קרא לי... אמנם אין לי תעודה אבל בהחלט אני ראוי ומתאים..." אבל אם מישהו יקרא ברחוב "סליחה מר"... , בוודאי שהוא לא יסתובב אחורה... אלא הוא יפנה את ראשו לראות איזה

## אמרות טהורות

אמרות קודש מרבותינו הק' מאלכסנדר

### "זה כלל גדול בתורה"

ואהבת לרעך כמוך אני ה'. איתא בתורת כהנים ר"ע אומר זה כלל גדול בתורה, בן עזאי אומר זה ספר תולדות אדם זה כלל גדול מזה.

ונ"ל עפ"י דאיתא בספ"ה ק, ישראל נטריקון יש שישם ריבוא אותיות לתורה וכנגדם יש ששים רבוא נשמות ישראל, נמצא שאם אינו אוהב אדם מישאל א"כ הוי כאילו שאינו אוהב אות מהתורה ופוגם עי"ז בתורה. וזה הפי' בדברי הגמ' (שבת לא.) מעשה בנכרי א' שבא לפני שמאי א"ל גיירני ע"מ שתלמדני כל התורה כולה כשאני עומד על רגל אחת דחפו באמת הבנין שבידו בא לפני הלל גייריה א"ל דעלך סני לחברך לא תעביד זו היא כל התורה כולה ואידך פרושה היא זיל גמור.

וזה הפי' זה כלל גדול בתורה כלומר שאם אינו רוצה לפגום בתורה ח"ו צריך לאהוב את כ"א מישאל, וזה שהוסיף בן עזאי זה ספר תולדות אדם זה כלל גדול מזה כלומר זה שאמר ר"ע זה כלל גדול בתורה דבר זה נלמד מהכתוב זה ספר תולדות אדם שמשמע מזה שאותיות התורה המה נגד נשמות ישראל, וזה שסיים זה כלל גדול מזה, כלומר מה שאמר ר"ע זה כלל גדול נלמד מהכתוב זה ספר תולדות אדם. ושניהם לדבר אחד נתכוונו. (אמונת משה)

### מה טעם נאמרה פרשה זו בהקהל

וזהו הפירוש 'פרשה זו נאמרה בהקהל מפי שרוב גופי תורה תלויין בה'. כלומר יען אשר בפרשה זו תלויים רוב גופי תורה, הם מצוות התורה, שענינם להביא למדריגת דביקות בה', לפיכך נאמרה בהקהל, כי דרגת הדביקות ע"י מצוות התורה תלויה במדת האחדות שע"י הכנעה והתבטלות, שאחד מבטל עצמו לחבירו.

### האחדות היא סגולה להתרחק מן התאוות

ואפשר כי לכן הוצרכה להיאמר מצות קדושים תהיו בהקהל, כי זהו ג"כ תנאי לקישור העולמות, שיהיו כל ישראל באהבה ואחוה, כמאמר הכתוב (דברים ל"ג, ה) ויהי בישורון מלך בהתאסף וגו' יחד שבטי ישראל, ופירש"י ז"ל בהתאספם יחד באגודה אחת ושלוש ביניהם הוא מלכם ולא כשיש מחלוקת ביניהם, וגם כי האחדות היא סגולה להתרחק מן התאוות, שכן לצד ההיפך נאמר (משלי י"ח, א') לתאוה יבקש נפרד, וא"כ כשמתאחדים עם חברים לטובה, נפרדים מהתאוה. (ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א)

### "ואטהר והתקדש בקדושה של מעלה"

קדושים תהיו כי קדוש אני (י"ט, ב). מפרש"י ז"ל: הוו פרושים מן העריות. ובמד"ר (כ"ד, ט) יכול כמוני ת"ל כי קדוש אני ה' קדושתו למעלה מקדושתכם. ודברי המדרש תמוהים.

וי"ל שלזה התכוון רש"י באומרו הוו פרושים מן העריות. שתסורו מהרע ומהתאוות רעות, ותכינו עצמכם שתהיו כלים מוכשרים לקבל הקדושה של מעלה, וכאשר אנו אומרים לאהרן הספירה, שבזכות הספירה והטהרה נזכה לבוא לבחי' ואטהר והתקדש בקדושה של מעלה, לנפוח בנו רוח הקדושה רשפי אש שלהבת קה, שזה הוא גמר הטהרה והקדושה, כענין הנשמה להגוף. (ישמח ישראל)

### בין אדם לחבירו

ואהבת לרעך כמוך אני ה' (י"ט, י"ח) שמעתי מכ"ק אדמו"ר זצלה"ה שאמר ששמע מהחסיד הישיש ר' ישראל יעקב מראדום ז"ל בשם הרה"ק מו"ה יוסף מטארטשין בנו של הרה"ק החוזה מלובלין זצלה"ה שפירש בזה הלשון, ואהבת לרעך - דו זאלסט ליב אבען דיין חבר, כמוך אני ה' - אזוי ווי דיך - איך גאט.

וביאר הענין דמטבע האדם הוא, כשרואה אצל חבירו איזה חסרון קשה לו לאהוב אותו, אבל הקב"ה אינו כן אלא אוהב את האדם אעפ"י שרואה כל החסרונות שלו, וזשה"כ ואהבת לרעך, כלומר אוהב אותו מ"מ אעפ"י שאתה רואה אצלו חסרונות, כמוך אני ה', כלומר כמו שאני ה' אוהב אותך אעפ"י שאני רואה אצלך חסרונות הרבה יותר ויותר ממה שאתה רואה בחברך, ואעפ"י אני אוהב אותך, כן גם אתה תאהב את חברך. (מאורן של ישראל)

### פרסום אחדותו ית"ש ולקדש ש"ש בעולם

דבר אל כל עדת בני"י לאמר קדושים תהיו. פירש"י ז"ל: מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל מפני שרוב גופי תורה תלויין בה.

ולכן אמר רש"י כך, כי זה עיקר הכוונה מקיום התורה לקדש ש"ש בעולם ולפרשם אחדותו ית"ש ורוב חסדיו, כמו שאנו אומרים "ובתורתך כתוב לאמר שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד", שכל עיקר קיום התורה והמצוות היא שנוכל לומר שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד, לפרסם בעולם אחדותו ית"ש ולקדש ש"ש בעולם. (תפארת שמואל)

צדיקים מבטלים גזירות

אחרי מות שני בין אהרן.

נ"ל ע"ד הרמז דהנה הצדיק מהפך הדין לרחמים ואף אם נגזר על אדם מיתה חלילה, יכול לבטל הגזירה ולהפכו לחיים. והסיבה לזאת שכח ביד הצדיק לעשות כן, הוא מחמת שהצדיק עולה בתפילתו בעולמות עליונים אשר שם כולו רחמים בלא תערובות דין כלל, ושם לא נגזר אותה גזירה, וממשיך משם חיים לאותו האדם. וזהו ששון ושמחה ישיגו כו' ר"ל הצדיקים משיגים לעולמות עליונים אשר שם ששון ושמחה, כמו שאה"כ עוז וחדוה במקומו - וממילא גם יגון ואנחה. וזהו ג"כ "ויוציא עמו בששון - ברינה את בחיריו" רמז לדברינו, שמוציא את עמו ומביאם לעולם הששון, ואז ברינה את בחיריו, פירוש אז מביא רינה לישראל בחיריו. וזהו אחרי מות שני בני כו' ר"ל שיש כח ביד הצדיק שיהיה "אחרי מות" כלומר לבטל המיתה מאיזה אדם, כמו שאומרים בני אדם על דבר הנתבטל, אומרים שכבר אחר הדבר ההוא - שלא יהיה עוד. ואמר הכתוב ע"י דבר מה יוכל הצדיק לבטל, ומפרש "בקרבתם לפני ה'" פירוש כנ"ל ע"י שמתקרבים לפני ה' לעולמות עליונים, "וימותו" ר"ל הרי הוא כאילו נתקיים הדין של מיתה, ובאמת נמשך להם חיים ע"י הצדיק. (נועם אלימלך)

נסיעה לצדיקים

והבדלתם בין הבהמה טהורה לטמאה ובין העוף הטמא לטהור (כ), כ"א).

ודקדקו המפרשים מדוע אצל בהמה נאמר טהורה מקודם. ובעוף נאמר טמא מקודם. ונראה בדרך צחות, כי באמת אמרו ז"ל האי זכאה צריך למרדף בתר חייבא (זוה"ק תרומה קכח ב) ועכ"ז אנו רואים, אדרבה, אשר חסידים ויראי ה' נוסעים אל הצדיק, ורק לפעמים מזדמן אשר הצדיק נוסע ממקומו אל העיר אחרת. רק החילוק הוא, לאנשים הפשוטים אז צריך הצדיק ליסע אליהם בכדי לתקן נפשם, יען כי אינם רוצים ליסע אל הצדיק, ע"כ מחויב הוא שהוא זכאה למרדף בתר חייבא אבל אותן החפצים ביראת ה' המה נוסעים אל הצדיק. ויחרדו כציפור (עיין הושע י"א, י"א). וזהו והבדלתם היינו שבוה יש הבדלה בין "הבהמה" הנקראים פשוטי עם, אז "הטהורה - לטמאה", צריך הצדיק ליסע אליהם, ובין "העוף" הנקראים יראי ה' כידוע, אז "הטמא - לטהור", אשר המה נוסעים אל הצדיק לתקן את נפשם. (נועם אלימלך)

מרגניתא דיצחק פנינים בסדר פסוקי פרשת השבוע

לע"נ הרה"ח ר' יצחק בן הרה"ח ר' משה אריה זצ"ל נלב"ע ו' סיון תשע"ד

וחי בהם

פעם נכנס הרבי מקאצק זי"ע אל בית מדרשו ומצא שם את שלושת תלמידיו הגדולים: הגה"ק בעל חידושי הרי"ם זצ"ל, הרה"ק רבי העניך מאלכסנדר, והרה"צ רבי הירש מגרבוביץ. אמר להם: "תגידו תורה", פתח בעל ה"חידושי הרי"ם" זצ"ל ואמר: כתיב "ושמרתם את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אותם האדם וחי בהם" (ויקרא יח, ה) - את החיות צריכים לתת בשביל מצוה אחת. נענה הרבי מאלכסנדר זצ"ל ואמר: את כל החיות צריך היהודי לשאוב מהמצוה. פתח הרה"צ רבי הירש מגרבוביץ זצ"ל ואמר: כתיב "אם במחתרת ימצא הגנב" (שמות כב, א) - זה היצר הרע, שהוא חותר תמיד תחת האדם ורוצה להכשילו, וצריך האדם להתגבר ולמצוא את היצר הרע "והכה ומת", דהיינו להכותו כדי מיתה. (שמעתי מפי רבי אברהם חיים האפמאן ז"ל).

הרה"ח רבי נח גד וויינטרויב ז"ל, "בישישים חכמה"

אחרי מות... רמז לנ' דברים

"אחרימות שני בני אהרן בקרבתם לפני ה' וימותו" (ויקרא טז, א). בפסוק זה רמזים שלושת הדברים שאמר עקביא בן מהללאל (אבות ג, א), שיש לדעתם כסגולה שלא יבוא לידי עבירה - "מאין באת, לאן אתה הולך, ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון". "אחרי מות" - רומז לאן אתה הולך, "שני בני אהרן" - מרמז מאין באת "בקרבתם לפני ה'" - מרמז לפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון. (אמרי חיים, וויניץ)

בזאת... שפל

בזאת יבוא אהרן (ויקרא טז, ג). אמר הרב (הרה"ק רבי דוד) מטאלנא זללה"ה זי"ע בזאת גימטריא שפל, שע"י מדת השפלות יזכה לבוא אל הקודש. (ליקוטים יקרים).

אשר ישבתם בה

איתא בת"כ (פ' י"ב) בפסוק כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו, מוגיד שהמצרים מעשיהם מקולקלין מן כולם ומקום שישבו בו ישראל מקולקל מהכל ומניין שישבתן של ישראל גרמה להם לכלל המעשים הללו ת"ל אשר ישבתם בה. ופירש כ"ק אבי אדמו"ר זצלה"ה מפני שישראל בישבתן שמה ברוו את כל חלקי הטוב ועשו אותם כמצולה שאין בה דגים, ונשארו בהם רק חלקי הרע ע"כ נעשו מקולקלין ביותר, עכ"ה. (שם משמאל, סוכטשוב)

חוקותי תשמורו - דברי אגודה

"את משפטי תעשו ואת חוקותי תשמורו ללכת בהם אני ה' אלוקיכם" (ויקרא יח, ד). במדרש (תורת כהנים) ואת חוקותי תשמורו, אלו דברי אגדה. ואומר אדמו"ר ז"ל (מהרי"ד), כי באגדה יש הרבה דברים שאין צריכים להבין שיש בהם הרבה סתרי תורה, ואיתא דחוק בלי טעם, ומשפט זה שיש לו טעם, וזהו את חוקותי תשמורו אלו דברי אגדה,

שצריכים להיות כמו חק שלא לידע טעמיו. אד"ק. ז"ל.

הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זצוק"ל, "ליקוט אמרי קודש", בעלזא

וחי בהם

כתיב"אלה המצות אשר יעשה וגו' וחי בהם" ופירש אדמו"ר (ה"חידושי הרי"ם") זצ"ל בשם רבותינו ז"ל לעשות המצות בחיות, ולא בקרירות, והוא ז"ל אמר שהפירוש עמוק יותר היינו שהתורה ומצוות הם יהיו כל חיות האדם, שידע האדם בבירור שאין לו שום חיות בעולם רק מה שזוכה לעשות תורה ומצוות ונחת רוח להש"י, זה שורש כל החיות שלו. (שפתי צדיק - פילץ)

ושמרתם... אני ה'

"ושמרתם את חוקותי וגו' וחי בהם אני ה'" (ויקרא י"ח). קיום המצוות והחוקים צריכים להיות בחיות בהתלהבות, לא כמצות אנשים מלומדה, ובכוונת תכלית אני ה', אני רומז לשכינה הק', כידוע, לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה. (אורחות חיים מה"ישועות משה" מויזניץ זצוק"ל)

קדושים תהיו - עצם של קדושה

נראה בביאור מצות התורה קדושים תהיו וגו', שהמשמעות היא שתהיו עצם של קדושה, ולא רק שתתנהגו בהנהגה של קדושה, ומרומז בספרי עה"פ כי עם קדוש אתה, קדושת עצמך. תכלית רצון ה', שיהיו בני"י עצם של קדושה, כי קדוש אני ה'. והכוונה בזה, כי אומות העולם באמת לא יכולים להשיג דרגת קדושה בעצם, ולכלל היוותר יכולים להתנהג בקדושה, רק העם הקדוש שקדוש אני ה' אלוקיכם זה משפיע עליכם דרגה זו בחי' עצם של קדושה.

ויש לפרש זה בכלל הפסוקים הנז', כמו והתקדשתם והייתם קדושים, אם תתנהגו בקדושה תהיו עיי"ז עצם של קדושה, וכן היא משמעות מאה"כ ואנשי קודש תהיו לי, היינו עצם של קדושה, אנשי קודש, לא רק אנשים שמתנהגים בקדושה. וזו משמעות דבר ה' לפני מתן תורה, ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, אתם דוקא יכולים להשיג מדרגת עצם ומציאות של גוי קדוש, ואילו שאר האומות לא יכולים להגיע לזה. (נתיבות שלום, סלונים)

יכול כמוני

שמעתי בשם הרה"ק המגיד מקאזניץ זי"ע שאמר על הפסוק "יכול כמוני" - בניחותא - על דרך צדיק גזור והקב"ה מקיים, כי קדושתו למעלה מקדושתכם, ע"ד ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים.

הגה"ח ר' צבי דוד גלאזר ז"ל, שפתי צדיקים

קדושתו למעלה מקדושתכם

[בשם הרה"ק רבי ברוך מגארליץ זי"ע] קדושים תהיו, איתא במדרש, יכול כמוני, ת"ל כי קדוש אני, קדושתו למעלה מקדושתכם. הנה ידוע דלית מחשבה תפיסא ביה כלל, ושמותיו יתברך הם רק כינויים להש"י ואינם מתארים את עצמותו ית"ש, כי אין בו השגה כלל. וזה כוונת המדרש, קדושים תהיו, יכול כמוני, שלא תהיו בעצם קדושים רק בכינוי תקראו עצמכם קדושים, ת"ל כי קדוש אני קדושתו למעלה מקדושתכם, שרק קדושתו היא רק בכינוי בלבד כי בעצם אני למעלה מאד מכל מושג ותואר, אבל אתם תהיו קדושים בעצם, ולא רק בכינויים.

י"ג אורות, פשעווארסק

# מעשי צדיקים

## השם מוריד ומעשיר

גדול כמוהו יגיע עד פת לחם וכו'? להפתעת הגביר ענה לו ר' דוד כי בלי כל ספק יכול הוא להגיע לידי עניות מרה בתוך שעה קלה. שאל הגביר הכיצד יכול כזה דבר לקרות כאשר יש לו כל כך הרבה מסחרים וכו', וענה לו ר' דוד כי מחר בבוקר הוא יבאר לו הדבר בדיוק, ובינתיים השעה כבר מאוחרת ועתה כדאי ללכת לישון. צחק הגביר ולעג לר' דוד באמרו כי הוא ודאי רוצה להתחמק מתשובה, ובודאי שדבר זה שהוא יענה אינו שייך כלל וכלל, והלך לישון.

בלילה חלם הגביר, שהקיסר בכבודו ובעצמו כיבד אותו בביקור, מכיוון שבאמת הגביר הנ"ל היו לו עסקים עם שרים גדולים ונכבדים משרי המלוכה, וגם נפגש כמה פעמים עם הקיסר. כמובן שהגביר חרד על האורח הרם והנישא, וכיבדו בכל מיני מגדים ומאכלים יקרים וחשובים והקיסר ביקש גם להרוות צמאנו בכוס תה. הגיש הגביר לקיסר כוס תה ומיד כאשר טעם מן הכוס נפל מכסאו ומת. תיכף התעורר רעש גדול, וכל פמליית המלך ובראשם שריו שהיו אתו צעקו שבודאי היה בתה הזה שניתן לקיסר סם המוות, ולקחו את הגביר למאסר ויצא עליו גזר דין מות בתליה. כאשר לקחו את הגביר לתליה, פרצה אש גדולה בבית הסוהר וקמה מהומה גדולה, כך שהגביר היה יכול לנצל את הבלבול הגדול והוא נס על נפשו מבית הסוהר, והגיע במנוסתו לעיירה קטנה עייף ויגע וצמא. הוא דפק בדלת בית אחד של יהודים וביקש מחסה ומעט אוכל. כמובן שיהודים רחמנים בני רחמנים נתנו לו מבוקשו, ומכיוון שהיה עייף ביותר גם הציעו לו מקום לישון. למחרת ממקום משכבו, שמע הגביר איך שהיהודי מספר לאשתו, כי תלו כרוזים גדולים בכל העיירות כי רוצה המלך ברח מבית האסורים, וכל מי שימצאו יקבל פרס גדול של כמה מאות אדומים וגם נתנו את תארו בדיוק. אכן סיים האיש, הלואי ואנו נמצאו ונוכל עי"כ להרויח את הפרס.

הגביר רעד ממקום משכבו, והבין כי עתה ישימו לב לתארו הרי שישגירו אותו למלכות, ולכן התחמק מן הבית והחל בורח דרך שדות בכדי שלא לפגוש באנשים, וכך נדד בדרכים. לבושו כבר התבלה וגם לא היה לו כל כסף בכיסו, והרעב והצמא החל להציק לו מאד והוא החל לשאול את נפשו למות. לבסוף החליט כי אין הוא יכול עוד לסבול חרפת הרעב, והסתכן להיכנס למקום ישוב בכדי למצוא מעט אוכל להחיות את נפשו. כאשר הגיע לעיירה אחת הלך לחפש איזה בית של יהודים שירחמו עליו, ראה לפתע קבוצה של חיילים הולכים ופחד מאד שיכירוהו. מיד חיפש לו מקום מסתור וראה בקצה הרחוב איזה בור שופכין ומיד קפץ לתוך הבור להנצל מהחיילים. כך שכב בתוך הבור המאוס בפחד והרהר במר גורלו איך נפל מאיגרא רמה לבירא עמיקתא ממש, ונזכר שהיה תמיד אומר כי לא יתכן בשום אופן שירד מגדולתו. בעודו כך מהרהר ביגון קודר במצבו העגום, התעורר משנתו העמוקה וראה שהנו נמצא בחדרו המפואר בבית.

כולו נסער ונרעש קם ממיטתו ויצא מחדרו ופגש את רבי דוד שאמר לו: עדיין אתה רוצה שאבאר לך הכיצד יכול אתה בשעה קלה להפוך לאיש נדכה ואומלל? לא, לא, צעק הגביר בסערת נפשו כי רבה, אין אני צריך כל ביאורים והדבר פשוט אצלי, והלילה למדתי מחלומי בצורה היה ומוחשית אשר האדם בעוה"ז כל כולו תלוי בחסדי השי"ת בכל רגע ורגע, ורבים הדרכים לפני המקום להשפיל או לרומם כל בן אנוש. ענה לו רבי דוד ממיקוליבי, אכן בשביל דבר זה באתי בצל קורתך להביא אותך להכרה זאת, ועתה יכול אני לשוב לבית מורי הק' ששלחני אליך. ותדע כי המלה בור היא ר"ת של: "ב'שר ר'מה ו'תולעה" שזהו כל האדם, ואיך יתגאה בעשרו לומר לא יאונה לי כל רע, וה' מוריד ומעשיר וישועת ה' כהרף עין, וכן להיפך. ועתה סיים הרה"ק רבי דוד מטאלנא את הסיפור לגביר ואמר: תשמור הדבר מאד בלבבך לעשותו שלא לצער שום אדם מישראל, ותנהג בכלם מנהג דרך ארץ כי גלגל חוזר בעולם ותשגיח על דבריך ואל תתן את פיך לחטיא את בשרך. אח"כ בירכו בהצלחה והגביר הנ"ל שב לביתו, ומצא שהמסירה עליו נתבטלה ומצאו שכל דברי הפקיד בשקר יסודם, ונתנו לו שוב כמקודם את עבודת ההובלות והוא שב ביתר שאת לעשרו. כמובן שנהיה לבעל צדקה יותר גדול מקודם ושמר פי רבו במלואם.

בין חסידיו הרבים של הרה"ק רבי דוד מטאלנא זיע"א (יומא דהילולא י' אייר) היו גם עשירים רבים, ולפעמים כדרך העולם, היו מהם עומדים בפני צרה גדולה שהיה נראה כי יפסידו את כל עשירותם וגלגל מזלם מתחיל להתהפך, ואז באו אל הצדיק שיושיעם. מעשה כזה מסופר על גביר אחד שעסק בהובלות סחורה עבור הממשלה, והיה תמיד משחד את הפקידים שיקבל את כל ההובלות. פעם אחת כאשר חשב כי כבר אין לו צורך לשחד את הפקידים, קיבל הובלה גדולה וחשובה ומכיוון שלא נתן כהרגלו שוחד לפקיד, רגז מאד הפקיד ומסר עליו לשלטון איזה מסירה, והיה בצרה גדולה, כי נאמר לו שלא ישתמשו בשירותיו יותר ועמד להפסיד את כל פרנסתו. הגביר שהיה מקורב לרה"ק מטאלנא נסע אליו בחופזה ובכה לפניו על צרתו. ענה לו הרבי: וכי הקב"ה עושה דין ללא צדק? פשפש נא במעשיך ומן הסתם קרה איזה מקרה שנכשלת בו, ואם תמצאנו ותעשה תשובה שלימה, אני מבטיחך שלא תינזק בזה הענין, ופרנסתך תשוב אליך כבראשונה.

חשב האיש ועלה בדעתו מה שנראה לו שחטא וסיפר לרבו: פעם אחת כשהייתי עסוק ביותר עם איזה איש משרי המלוכה שהיה אצלי בבית לצורך ענין דחוף, בא עני אחד וביקש עזרה, ובני אמר לו כי ישוב לאחר כמה שעות, כי אבי עסוק ביותר כרגע ולא יוכל להתפנות אליו. העני הלך התמרמר ביותר וצעק על הבן: איך משלחים אותי ואני נצרך גדול ומדחציף כוליה האי שמע מינה דממוז הוא וכך צעק וקילל. הקולות של המריבה נשמעו בחדרי ואני ביקשתי את השר שימחל לי לרגע בכדי לראות על מה המהומה. כאשר יצאתי ושמעתי שהעני הנ"ל קרא לי ממוז ועדיין הוא עומד ומקלל באתי כלל כעס וסטרתי לו בפניו. אח"כ שבתי ונחמתי על מה שעשיתי וביקשתי את סליחתו וגם נתתי לו נדבה הגונה והוא הלך מביתי שבע רצון, וחשבתי כי כבר כיפרתי על עוון זה. נענה רבי דוד ואמר: לא, אין זה העוון שאני מבקש, כי באמת היה עני זה ראוי לעונש וגם כבר פייסת אותו. פשפש וחפש שוב במעשיך. חשב הגביר שוב ועלה במחשבתו עוד מקרה: פעם אחת באישון הלילה בא אלי הביתה איש מגודל ובעל קומה וביקש תמיכה כי הנו רעב ללחם. אמנם נתתי לו נדבה אך בשעת מעשה רגזתי עליו שבא באמצע הלילה והעירני משנתי עבור זאת, וגם שראיתי כי הוא בריא וחזק וצעקתי עליו כי הוא יכול למצוא לו איזה עבודה, מאחר שהוא אדם חסון וגדול, והאיש הנ"ל הלך לדרכו ממני נכלם. ענה לו הצדיק: בזה אמנם חטאת, כי בלי ספק אם בא אליך בחצות הלילה בודאי היה בצרה גדולה, ומה לך לספר חוקו ולהעריך את בריאותו, וכי אתה שנתת לו את בריאותו? וא"כ צריך אתה לקבל עליך תשובה על הדבר הזה, לעזור לכל איש יהודי הנצרך מבלי להיכנס לכל חשבון אם אמנם מגיע לו או לא וכל הפושט יד נותנים לו.

קיבל על עצמו הגביר בקבלה גמורה כדברי רבו, ואז סיפר לו הרבי: בימי הבעש"ט היה גביר אחד גדול שהיה בו תורה וגדולה במקום אחד, כי היה ת"ח וגם בעל צדקה גדולה ומפורסם, אך דבר אחר גרוע היה בו, כי זחה עליו דעתו מאד מרוב עשרו וצדקת פזרונו. תמיד לאחר שנתן צדקה גדולה לעניים, היה מספר להם את כבוד עשרו הרב ואת אשר גדלו מלך מלכי המלכים, והיה מפליג בשבח עצמו עד למאד. ועוד היה מוסיף ואומר: האם יתכן במציאות שהוא שיש לו עסקים בהרבה סוגים שונים של מסחר, וגם בתי חרושת ונכסים על פני כל המדינה, הרי לא יתכן שיהפוך לעני, כי גם אם מסחר אחד שלו ירד מטה מטה, הרי יש לו עוד מסחרים אחרים, וכך היה משתבח ומפאר את עצמו. כל העניים ומקבלי הצדקה כמובן היו אומרים לו שהוא צודק ואין שום אפשרות בעולם שהוא יהפוך לעני. הדבר הזה גרם לקטרוג גדול בשמים על הגביר, כי כפר בכתוב: "ה' מוריש ומעשיר" וכבר יצא עליו גזר דין שירד מנכסיו. הבעש"ט הקדוש זיע"א שידע מגזר הדין, ביקש בתפילתו שיתנו לו עוד הזדמנות אחת לנסות ולשנות את דרך הגביר הנ"ל, ואם לא יעלה בידו אז באמת יחתם גזר דינו, והסכימו בשמים על ידו. הבעש"ט שלח את הרה"ק רבי דוד ממיקוליבי זיע"א והורה לו מה לעשות. רבי דוד בא אל הגביר והוא כיבדו מאד כהרגלו, וגם רצה ליתן לו נתינה הגונה עבור כל שימצא לנחוץ. ואח"כ החל כהרגלו לשאול האם יתכן במציאות שגביר

# בפי ישרים

ללכת בדרכי ישרים לפניך

## ימי ספירת העומר שהם הכנה ליום מתן תורה

התורה הק'.

איש חסיד היה ושמו הרב אליהו הלוי פישר זצ"ל, היה גאון עצום בתורה ובהלכה, והוא זכה להוציא לאור עולם את החיבור הנפלא של "ברכת השבת" על הלכות השבת קודש ויו"ט ועוד ספרים. הוא דימה את ימי הספירה, למה שנהגו חסידי קוצק שהיו מתכוננים לתפילת שחרית שעות רבות, ורק בשעה מאוחרת היו מתפללים. וזאת היה משום שסברו שזה הכנה לתפילה, וא"כ בער ליבם בקרבם שהם הולכים לעמוד להתפלל לפני ממה"מ הקב"ה, ורק מהשתוקקות לפני מי הם עומדים להתפלל, זה נתן להם להכין את עצמם כדבעי שעות קודם התפילה בתורה ובמעשים טובים. ואותו הדבר - אמר הרב פישר - בימי הספירה, כל החמישים ימים שמחג הפסח עד חג השבועות, הם בעצמם הכנה שלימה ליום מתן תורתנו, ולכן עלינו להכין את עצמינו בתיקון המעשים, ולהתפלל ולבקש מהקב"ה שנוכל בעזרתו ל"לתקן את נפשתינו ורוחותינו ונשמותינו מכל סיג ופגם" ולקבל את התורה מחדש. "ואלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו" (קידושין ל:), ללמדך שהכל תלוי בתפילה לבורא כל עולמים.

אוי... מה מקוה מטהר את הטמאים... דע לך, איזה מקוה מטהר את הטמאים, מקוה שנכנסים בתוכו... מקוה שמקבלים בהכנעה ובשמחה את מצוות התורה... מקוה שנוכל להיות מטהרים ומקודשים לזכות לקבל ביום החמישים את התורה הקדושה... תורה הקדושה התחנני בבקשה...

בפרשתן "קדושים תהיו" ורשו חז"ל "בהוייתן תהיו" מפרש רביה"ק בעל ה"ישמח ישראל" ז"ע (בתוך אות ה' בפרשתן) עפ"י דברי הזה"ק (ח"ב קכ"א. ע"ש) "כל קודש היא חכמה, וחכמה נוטריקון 'כח מה' היינו אם מתבונן כח מה השפעות או החכמה וכח הקדושה של מעלה, כי כל עבודתו של אדם היא רק שיהיה מוכן לקבל את ההשפעות מלעילא, ולצפות ולקוות לישועת ה' שישלח לו עזרו מקודש, וכמו שא"א (בספירת העומר) "ואטהר ואתקדש בקדושה של מעלה" שמשם נצמח קרן הישועה. ואזי זוכה להישועה מלעילא ולהכניס ה' בישועה. וזה 'קדושים תהיו' מלשון הוי', וז"ש המדרש "קדושים הו"ד ישלח עזרך מקודש", שע"י הכנעה ושמחה זוכים לצמיחת הישועה. ע"כ תורף דיבוריו הק'.

היוצא מכל אלו הדברים, ובפרט מתוך דבריו הק' של הישמח ישראל ז"ע, שבימים אלו נמשך רוח טהרה וקדושה לבני ישראל, ואוצרות השמים נפתחים להמשיך על בני ישראל כל מיני השפעות טובות ברוחניות ובגשמיות, וע"י עבודותינו בימים אלו של ספירת העומר שעובדים לתקן את המידות שפגמנו בהם, אנו מכינים לעצמינו את הכלי מחזיק לברכה שיוורדים מלעילא לתתא, וזה העבודה של האדם שיהיה מוכן לקבל את ההשפעות מלעילא.

ובעזרתו בגליונות הבאים נרחיב יותר בהשתוקקות הנפלאה והיקרה של ימי ספירת העומר שהם כהכנה רבתי ליום חג השבועות.

כן תזכינו רבש"ע שנזכה להגביר חיילים לתורה ועבודת ה', להיות סוד מרע ומכאן ולהבא לעשות טוב, ולהיות הכלי מחזיק לברכה לקבל את כל ההשפעות טובות מלעילא ברוחניות ובגשמיות, עד שיבלו שפתותינו מלומר די! ולהכין את עצמינו בהכנה הראויה לקבל את התורה ביום חג השבועות, וכמאמר הזמר "...ההרדגה ע'ליך. ונחשבת צאן טבחה. זרויה בין מק'סיקה. חבוקה ודבוקה בך... תמוכים ע'ליך הושע נא".

אפתח פי במעשה שהיה בשנים שקודם שפרצה מלחמת עולם השנייה על אדמת אירופה, בעיירה אחת חיו להם זוג בעל ואשה, שאמנם בחיצוניות הם הראו כמה הם יהודים המדקדקים בקלה כבחמורה, אמנם מאידך, בתוך תוך פנימיותם לא שמרו על קוצו של יו"ד, ולדאבונינו הרבים לא הלכו בדרך התורה וההלכה המסורה לנו מדור דור. יום א' הם החליטו, שהיות והם בין כה וכה לא מעם היהודים, שלא שומרים על הלכות בביתם, הם קמו ועשו מעשה, הלכו הם... והתנצרו. ה' ישמרנו ויצילנו.

ברבות השנים פרצה מלחמת עולם השנייה, השואה האיזומה, שבו רצו הנאצים ימ"ש לאבד את כל האומה, והם עברו כל עיירה ועיירה במדינת אירופה, וכל יהודי או שהיה יהודי לקחו אותו, או לעבודת כפיה, ואו למחנות המוות רח"ל. ובאותו עיירה, ראש העיר היה אותו יהודי שהתנצר, לאחר שהם ניקו את כל העיר מיהודים, אותם חיילים גרמנים ימ"ש ביקשו מראש העיר לבוא איתם. הם נכנסו לבית המדרש שבעיר, א' החיילים הוציא בבזיון נורא מהארון קודש את ספר התורה, והביא לאותו ראש העיר. המפקד האס אס אמר לו כדברים האלה: עכשיו אנחנו רוצים לראות אם אתם משלנו או לא... קח את הספר תורה תשליך אותו על הארץ, ודרוך עליו ברגליך...

פתע פתאום השתנו כל התוכניות, ואותו יהודי שהתנצר והיה לגוי, תפס את הספר תורה, וחביק בשתי ידיו, תוך שהוא שר ושמה על מה שנפל בגורלו, ואומר: תודה, תודה לכם... אני ממש מודה לכם מקרב לבי... על שהחזרתם אותי לעם הנבחר... רבש"ע אני לעולם לא יגוד בך... ואני מקבל על עצמי מכאן ולהבא לשמור על ההלכה בכל פרטיה ודקדוקיה... ולא עבר כמה רגעים עד שאחד מהחיילים הגרמנים ימ"ש כיון את הרובה, וירה לעברו. ועלה על המוקד על קידוש שמו יתברך ויתעלה...

הימים שמיום א' דפסח עד חג השבועות הם חוליה של טהרה וקדושה. ימי ספירת העומר הם ימים שכל יום עולים ממדרגה למדרגה, כל יום הוא תיקון של מידה מיוחדת, עד ליום החמישים - חג מתן תורתנו שבו אנו זוכים לקבל את התורה מחדש. כי בארץ מצרים היינו משוקעים במ"ט שערי טומאה, ואם הקב"ה לא היה מוציא אותנו משם בחפזון, כמעט והיינו בשער המישים, ואז... אנו ובני בנינו היינו משועבדים לפרעה במצרים. וכשיצאנו משם, היינו צריכים להתנקות מכל הטומאה, בכדי לזכות לקבל את התורה הק'. וזה מה שאנו מבקשים בסוף הספירה של כל יום ".... ובכן יהי רצון מלפניך, ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו, שבזכות ספירת העומר שספרתי היום, יתקן מה שפגמתי בספירה (ופה אומרים הספירה השייכת לאותו הליכה)", וכאן מסיימים את הבקשה "ואטהר ואתקדש בקדושה של מעלה" שנוכל בעזרת ה' להטהר ולהתקדש בקדושה של מעלה, "ועל ידי זה שפע רב בכל העולמות", ולתקן את נפשתינו ורוחותינו ונשמותינו מכל סיג ופגם, ולטהרנו ולקדשנו בקדושתך העליונה, אמן סלה".

"אמר רבי עקיבא מה מקוה מטהר את הטמאים, אף הקב"ה מטהר את ישראל" חמישים ימי הספירה הם ימים של עוד טהרה ועוד קדושה, בשביל לזכות לקבל את התורה הק' מתוך קדושה וטהרה, אמר פעם רביה"ק בעל ה"ישמח ישראל" ז"ע, בשביל לזכות לטהרה המקוה, צריך להיכנס תחילה למקוה... ולדין אף ייאמר אפילו והיינו משוקעים בתוך מ"ט שערי טומאה בארץ מצרים, עכ"ז כי לא ידח ממנו נידה, נחזיק את הספר התורה בשתי ידינו, ונפתח ונאמר "נעשה ונשמע" על שזכינו להיות מעם הנבחר שזכו לקבל את התורה הק', ולא להיות שייך לשאר האומות שלא רצו לקבל את

## עלוך זה נתרם

כתובת מייל של מערכת הגליון

a13215113@gmail.com

### הודעה משמחת

ב"ה, לכל המעוניין ניתן לתרום בעמדות "קהילות" ו"נדרים פלוס" הפרוסות בבתי כנסיות ברחבי הארץ והעולם ע"ש **עלוך אשרי האיש**

או במספר טלפון (קהילות): 073-275-7000, ולהקיש קוד 8915

אין צורך להעביר כסף, אלא פנימה לזמן ארוך אנו מציעים

### ע"י

הר"ר אהרן ברוך וועלטשער הי"ד.

לע"נ הותנו הרה"ח ר' ראובן חיים ב"ר נפתלי ז"ל נלב"ע י' אייר תשע"ד

ת.נ.צ.ב.ה.

### נודב לע"נ

הרב מרדכי מנחם מנדל בן הרב אהרן אריה ז"ל נלב"ע ה' תמוז תשפ"א ת.נ.צ.ב.ה.

### נודב לע"נ

הרב נפתלי הרץ בן הרב יוחנן דב הלוי ז"ל נלב"ע י"ב חשוון ולע"נ האשה החשובה מרת רבקה בת הרב משה חיים ע"ה ת.נ.צ.ב.ה.

המעוניין לתרום להוצאות העלוך להצלחה, ברכה או לע"נ יפנה לעורך הבה"ח ישראל פיגנבוים הי"ה,

או להפקיד בבנק פועלים, סניף 533, מס' ח-ג-540321 ע"ש ישראל בנימין פיגנבוים. ניתן לתרום מכספי מעשר.